

ביאורים לכמה מדברי המסורה בפרשת ויחי

(מתוך ספר "אוצרות התורה" להר"י משה צוריאלי)

[1] מח/כ – "ויברכם ביום ההוא לאמור" (בתוספת אות ו')
כל "לאמר" שבמקרא חסר ו' בר מן ג' (וכן ירמיה לא/לד לג/יט ומפרש מדרש חסרות ויתרות, שמדובר
כאן על שלימות בתורה. וב"כללים" בארנו כי אות ו' היא רמז לתורה)
וע"ע זהר א/רלג.

[2] מט/יג – ראובן בכורי (חסר ו') דלא כדרך רוב המקראות של מלה זו. וענה ר' עזרא ע"פ מדרש
(ב"ר צט, ו) אתה הוא בכורי? אתה דומה לי? כלומר הוא היה לקוי בבכורתו, לכן חסר ו'.

[3] מט/יד – יששכר חמור (כתיב בלי ו') גרם. "כל חמור שבתורה מלא ו' חוץ מן ארבעה: כאן, שמות
ד/כ יג/יג ודברים כבי עיי"ש מדרש חסרות ויתרות בהערות המהדיר הרב ורטהיימר טעמים לכך.

[4] נ/כ – ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה (כתיב חסר ו')
במסורה נמסר שכתוב בתורה חמש פעמים בלי ו'. בפסוקנו נראה לפרש שאע"פ שהתוצאה הסופית
היא לטובה, אבל עד שהתוצאה מתגלית יש צער לבריות, ולכן אין הטובה שלמה.
וכן בדברים ל/ט – והותירך ה' אלהיך... לטובה (חסר ו')
וכן בדברים ו/יח – "ועשית הישר והטוב... וירשת את הארץ הטובה (חסר ו')
וכן דברים ח/י – "ואכלת ושבעת וברכת... על הארץ הטובה" (חסר ו')
וכן דברים יא/ז – "וחרה אף ה'... ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה" (חסר ו')

ונראה לפרש כל ארבעת הפסוקים הללו ע"פ דברי הנצי"ב ("העמק דבר" לבמדבר יד/ז) "טובה הארץ מאד מאד"
במה שהשגחה העליונה תמידית שם ונענשים על כל סטיה, ממילא האדם לא יבעט ע"י רבוי הטובה.
ולכן כאשר כתוב "הארץ הטובה" (תואר הבא אחרי שם העצם) הוא בא חסר לרמוז לרעיון זה.
ואין להקשות מהפסוק שהוא במדבר ושם כתוב מלא ו', כי שם הלא שם התואר כתוב בו עוד לפני
שם העצם, כי הרעיון הזה נמסר שם בעצם הביטוי של "מאד מאד" (וכדברי הנצי"ב, שם).